MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

TOPLUMSAL İNŞACI YAKLAŞIM AÇISINDAN YENİ TERÖRİZM

M. Turan Çağlar*

ÖZET

1990 sonrası yeni terörizm kavramı, gerek güvenlik çalışmaları gerekse de Uluslararası İlişkiler disiplininde önemli bir konu haline gelmiştir. 9/11 saldırıları sonrası iyice popülerleşen yeni terörizm kavramının gerçekten yeni olup olmadığı ve eğer yeniyse bu terörizmin ayırt edici özelliklerinin ne olduğu sıkça tartışılmıştır. Bu tartışmalar doğrultusunda, yeni terörizmin ayırt edici özellikleri; dini motivasyonun ön plana çıkması, bu örgütlerin yatay ve ağ biçiminde küresel boyutta örgütlenmeleri, şiddeti gelişigüzel kullanılmaları ve kitle imha silahlarını elde etmeye daha istekli olmaları şeklinde özetlenmektedir. Kısaca, 1990'lardan itibaren görünür olan yeni terörizm, geleneksel terörizmden niteliksel olarak farklı olarak tanımlanmış ve bu farklılıklar, terör örgütlerinin ilan edilmiş niyetleri ve uyguladıkları taktikler üzerinden gösterilmiştir. 1990'lardan itibaren popülerleşen yeni terörizm kavramı, beraberinde kuramsal tartışmaları getirmiş ve toplumsal inşacı yaklaşım, yeni terörizm tartışmaları açısından ön plana çıkan Uluslararası İlişkiler kuramlarından biri olmuştur. 1990 sonrası Uluslararası İlişkiler disiplininde ön plana çıkmaya başlayan toplumsal inşacılık açısından yeni terörizmin nasıl toplumsal olarak inşa edildiği, yeni terörist örgütlerin yaşadıkları dönüşümde fikirlerin, kimliklerin ve ben-öteki ilişkisinin önemi ön plana çıkan noktalar olmuştur. Toplumsal inşacılık; yeni terörizme fikirler ve kimlikler üzerinden dikkat çekerken bu kavramın toplumsal olarak inşa edildiğini savunmuş ve bu yüzden yeni terörizm konusunda motivasyonun dönüşümlerine ve manişeist anlayışın yükselişine dikkat çekmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Yeni Terörizm, Toplumsal İnşacılık, Terörizm, Terörle Mücadele, Uluslararası İlişkiler Kuramları

1. GİRİŞ

Soğuk Savaş sonrası dönemde en önemli tehditlerden biri olarak görülen terörizm, Uluslararası İlişkiler disiplini açısından en çok kullanılan ve tartışılan kavramlardan biridir. 9/11 sonrası dönüşen terör ve güvenlik anlayışları doğrultusunda Soğuk Savaş sonrası dönemde ön plana çıkan terör faaliyetlerini

* Işık Üniversitesi, E-Posta: turan.caglar@isikun.edu.tr

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
açıklamak için kavramsal ve kuramsal tartışmaların merkezinde "yeni terörizm" kavramı olmuştur. 1990'larda popülerleşmeye başlayan yeni terörizm kavramı açısından; bu terörizmin gerçekten yeni bir tip olup olmadığı, eğer yeni bir terörizm çeşidi ise bunu önceki terörizm çeşitlerinden nasıl ayrıldığı ve bu terörizm tipinin uluslararası siyaset açısından önemi gibi konular üzerine akademik tartışmalar ve çalışmalar yapılmıştır. 9/11 saldırıları sonrası daha da popülerleşen yeni terörizm kavramı, 2001'den günümüze kadar ön plana çıkan terör saldırıları için sıkça kullanılmış ve bu kavram, günümüzün tüm terörizm anlayışını tanımlar hale gelmiştir. Bu yüzden ister merkezde isterse de yarı-çevre ve çevrede olsun, artan terör saldırıları sonrası yeni terörizm kavramını incelemek ilgi çekici hale gelmiştir. Tüm bunların yanında, bugünün uluslararası ilişkileri adına, yeni terörizm kavramı, sadece bu kavramın ne olduğu ve nasıl tanımlandığı açısından önem taşımamaktadır. Terörizm konusu kadar terörle mücadele konularının da ön plana çıktığı bu dönemde; terörizmin nasıl tanımlanması gerektiği, terörizm tehdidine karşı hangi önlemlerin alınması gerektiği ve terörle mücadele stratejilerinde öne çıkan yaklaşımlar da önemli tartışma konuları haline gelmiştir. Daha doğrudan ifade etmek gerekirse, yeni terörizm konusu sadece kavramsal-kuramsal tartışmalarla sınırlı kalmamış, karar alıcıların ve devletlerin aracılığıyla gündelik hayatın bir parçası haline gelmiştir. Yeni terörizmin bu pratik boyutu da konunun incelenmesini daha ilgi çekice hale gelmiştir.

Yeni terörizm konusu Uluslararası İlişkiler teorileri açısından da önemli bir tartışma konusudur. Özellikle Soğuk Savaş'ın bitişiyle birlikte hem hakim paradigmaların kendilerini yeniden tanımlama zorunluluğu hem de Soğuk Savaş döneminde göz ardı edilen kuramların yükselişi, yeni terörizm kavramının popülerleşmesiyle aynı döneme denk gelmiştir. Bu yüzden yeni bir tehdit olarak görülmeye başlanan yeni terörizm, Uluslararası İlişkiler disiplinin farklı kuramları tarafından incelenmiştir. Bunun yanı sıra 9/11 saldırıları sonrası, gerek terörizm gerekse de terörizm ile mücadele konuları, uluslararası siyasetin en önemli konuları haline gelirken, bu dönüşüm, Uluslararası İlişkiler kuramlarını da doğrudan etkilemiştir ve gerek pozitivist gerekse de post-pozitivist kuramlar, yeni terörizm konusuyla daha yakından ilgilenmeye başlamıştır. Her ne kadar bir çok Uluslararası İlişkiler kuramı, terörizm ve yeni terörizm konuları ile ilgilense de çalışma boyunca yeni terörizm kavramı, toplumsal inşacılık üzerinden incelenecektir.

Toplumsal inşacı yaklaşımın genelde Uluslararası İlişkiler alanında özelde ise terörizm ve terörle mücadelede ön plana çıkardığı noktalardan biri yapı ve faili birlikte dikkate almasıdır. Böylece toplumsal inşacılık yeni

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
terörizm ve terörle mücadele kavramlarının hem yapı hem de fail ve aktör tarafından incelenmesine olanak sağlar. Toplumsal inşacılık geleneksel olarak devlet merkezci bir yaklaşım olsa da devlet dışı aktörler giderek kuramın ilgi alanı haline gelmektedir. Kimlik ve çıkar ilişkisine odaklanan toplumsal inşacılık, maddi gerçeklerin yanında fikri faktörlere de dikkat çekmekte ve aktörlerin, terörle mücadele konusunda uyguladıkları farklı yöntemlerin doğrudan aktörlerin kimlikleriyle ilgili olduğunu savunmaktadır.

Bu bilgiler ışığında araştırmanın temel sorusu, toplumsal inşacılığın yeni terörizm kavramını ve devletlerin terörle mücadele yaklaşımlarını nasıl açıkladığıdır. Bu temel soruya cevap ararken, yeni terörizm kavramının neden yeni olduğu ve hangi faktörlerin terörizmin dönüşümüne yol açtığı sorularına cevap aranacaktır. Son olarak toplumsal inşacı yaklaşımın yeni terörizm ve terörle mücadeleyi açıklarken hangi noktalarda ön plana çıktığı ve hangi noktalarda yetersiz kaldığı gösterilmeye çalışılacaktır.

Yukarıdaki bilgi ve araştırma sorularının ışığında, çalışmanın giriş ve sonuç bölümleri dışında 3 bölümden oluşması planlanmaktadır. Birinci bölümde, toplumsal inşacılığın temel argümanları gösterilecektir. İkinci bölümde yeni terörizm kavramı açıklanmaya çalışılacak ve son bölümde toplumsal inşacılığın yeni terörizm ve terörle mücadele kavramlarına yaklaşımları açıklanacaktır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE: TOPLUMSAL İNŞACILIK

Pozitivist yaklaşımların hem Soğuk Savaş'ın bitişini ön görememesi hem de Soğuk Savaş sonrası dönem için kendilerini yeniden tanımlama ihtiyacının ortaya çıkması, toplumsal inşacı kuramı, Uluslararası İlişkiler kuramında merkezi bir konuma getirmiştir. Özellikle pozitivist ve post-pozitivist kuramlar arasında bir orta yol oluşturan toplumsal inşacılık, Soğuk Savaş sonrası dönemin uluslararası ilişkiler konularında merkezi bir yer edinmeye başlamış ve bu doğrultuda terörizm ve yeni terörizm konuları da toplumsal inşacılığın incelediği konulardan biri haline gelmiştir. Aktörlerin kimlik ve çıkar ilişkilerine bakan toplumsal inşacı kuram, ayrıca failin yanında yapıyı da göz önünde bulundurması ve fikirlerin yanında maddi gerçekliği de incelemesi açısından hem yeni terörizm hem de terörle mücadele kavramlarını açıklama konusunda iddialıdır. Toplumsal inşacılığın yeni terörizm ve terörizm ile mücadele ile ilişkilerine bakmadan önce toplumsal inşacı kuramın temel argümanlarını incelemek, toplumsal inşacılık ve terörizm arasındaki ilişkiyi görmek açısından önemlidir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Toplumsal inşacı yaklaşım fikirlere merkezi bir yer vermektedir, çünkü toplumsal inşacılık için uluslararası ilişkilerin doğası toplumsal ve uluslararası ilişkilerin merkezi kavramları aktörlerin fikirlerine bağımlıdır.[1] Fikri etkenlerin maddi gerçekler üzerindeki etkilerinin yanında toplumsal inşacılık açısından aktörlerin kimlikleri ve çıkarları da aktörlerin fikirleri tarafından inşa edilmektedir.[2] Toplumsal inşa süreciyle grup üyeleri, kolektif bir şekilde paylaştıkları fikirlerle toplumsal gerçekliği inşa ederler. Bu yüzden de toplumsal inşacılık için normlar, değerler ve kültürler, toplumsal fikirler aracılığıyla özneler arası inşa edilir.[3] Fikirler aracılığıyla inşa edilen norm, değer ve kültür, aktörlerin için uygun davranışı belirlerken aynı zamanda aktörün çıkar tanımlamasını doğrudan etkiler.[4]

Toplumsal inşacı yaklaşıma göre kimlikler çıkarların temelidir. Kimlikler uluslararası ilişkiler açısından aktörlere, belirli ölçülerde düzen ve öngörülebilirlik sağlamakta[5] ve aktöre kendisinin kim olduğunu, diğer aktörlere kendisinin kim olduğunu ve aktöre diğerlerinin kim olduğunu anlatmaktadır.[6] Bu kimlik anlatımları, aktörler arasındaki ilişkileri doğrudan etkilemekte ve "ben" ile "öteki" arasındaki ilişkiyi inşa etmektedir. Kimlikler aynı zamanda uluslararası ilişkilerdeki değişim açısından merkezi bir rol oynamaktadır. Toplumsal inşacılık açısından alternatif kimlikler, yeterli maddi kapasitelerle birlikte failin dönüşümünü sağlayabilir. Failin dönüşümü ise yapının yeniden üretimine etki etmektedir. Bu yüzden kimlik kavramı hem failin hem de yapının değişmesinde merkezi bir role sahiptir.

Yapılaşmacı kuramı savunan toplumsal inşacılık açısından Uluslararası İlişkilerin önemli tartışma konularından biri olan yapı-fail ilişkisinde yapının ve failin birbirlerine bir üstünlüğü yoktur. Fail ve yapı eşit ontolojik statülere

---

[1] Alexander Wendt, *Social Theory of International Politics* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999), 24.

[2] Yücel Bozdağlıoğlu, "Constructivism and Identity Formation: An Interactive Approach," *Uluslararası Hukuk ve Politika* 3, no. 11 (2007): 122.

[3] Brian Rathbun, "A Rose by any Other Name: Neoclassical Realism as the Logical and Necessary Extension of Structural Realism," *Security Studies* 17, no. 2 (2008): 300.

[4] Peter J. Katzenstein, "Same War—Different Views: Germany, Japan, and Counterterrorism," *International Organizations* 57, no. 4 (2003): 737.

[5] Ted Hopf, "The Promise of Constructivism in International Relations Theory," International Security 23, no. 1 (1998): 174.

[6] Enver Gülseven, "Identity Security and Turkish Foreign Policy in the Post-Cold War Period: Relations with the EU, Greece and the Middle East" (Doktora Tezi, Brunel University, 2010), 35.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

sahiptir ve her iki kavram, birbirlerini sürekli olarak üretir.[7] Bu iki kavram birbirlerinden farklı kavramlar olsa dahi birbirlerine bağımlı kavramlardır ve toplumsal yapılar, aktörlerin üzerinde ve devletler arasındaki ilişkilerde önemli etkilere sahipken failler, kolay olmasa da, inşa edilmiş uluslararası yapıyı değiştirmeye veya yapının dışında algılamalara sahiptir.

Toplumsal inşacılığın bir diğer merkezi öğesi, fikirlerin rolü, kimlik ve yapı-fail ilişkisiyle bağlantılı olan farklı rol tipleridir. Hem yapının hem failin etkisiyle, aktörler arasındaki "ben" ve "öteki" ilişkileri farklı şekillerde ortaya çıkar ve aktörler, öznel algılamalara ve yaklaşımlara bağlı olarak başka aktörleri "düşman", "rakip" ve "dost" olarak tanımlarlar.[8] "Ötekinin" nasıl tanımlandığı aktörler arasındaki ilişkileri doğrudan etkilerken[9] aynı zamanda yapının dönüşümünde de önemli rol oynar. Bu yüzden aktörlerin fikirler aracılığıyla inşa ettikleri kimlikler, hem ben ile öteki arasındaki ilişkiyi belirler hem de yapı ve fail arasındaki etkileşimi etkiler.

3. YENİ TERÖRİZM

Terörizm en geniş tanımlamasıyla kitlelerin davranış ve tavırlarında değişiklik yaratmak için sistematik ve organize bir şekilde uygulanan, sivil ve uluslararası sembolik amaç taşıyan şiddettir. Bu yüzden çoğu terörizm tanımlamalarda öne çıkan 3 ortak nokta, terörizmin şiddet içermesi, siyasi bir motivasyona sahip olması ve korku yaratmayı amaçlamasıdır.[10] Bu genel geçer tanımlamaya rağmen terörizm ve terör taktikleri, zaman içerisinde evrim geçirmiş ve bu üç noktanın ötesinde farklı ayrım noktaları ortaya çıkmıştır. Bu tarihsel dönüşüm içerisinde de özellikle 9/11 sonrası yeni terörizm tanımı, akademik ve siyasi çevrelerde popülerlik kazanmıştır. Her ne kadar yeni terörizm tanımının kullanılması 1970'lerin sonunu bulsa da 1990'larda popülerleşmiş ve 9/11 saldırıları sonrası yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır.[11] Özellikle 1993 yılında Dünya Ticaret merkezinin bombalanması, 1996 Oklahoma City ve 1998 Doğu Afrika saldırıları ve de

---

[7] Alexander Wendt, "The Agent-Structure Problem in International Relations," *International Organizations* 41, no. 3 (1987): 350.

[8] Bozdağlıoğlu, 134.

[9] Alexander Wendt, "Constructing International Politics," *International Security* 20, no. 1 (1995): 78

[10] Leonard Weinberg, Ami Pedahzur ve Sivan Hirsch-Hoefler, "The Challenges of Conceptualizing Terrorism," *Terrorism and Political Violence* 16, no .4 (2004): 781.

[11] Douglas J. Cremer, Will McConnell ve Emerald M. Archer, "Plus ça Change, Plus C'est la Même Chose: The 'New' Terrorism," *The European Legacy* 19, no. 5 (2014): 544.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
1995 Tokyo'da yaşanan sarin gazı saldırısı terörizm kavramı açısından yeni bir evreye girildiğinin işaretleri olmuştur.[12] 9/11 saldırıları sonrası El-Kaide, yeni terörizm kavramının görünür yüzü ve eş anlamlısı haline gelmiş ve IŞİD'in yükselişiyle birlikte terörizm tehdidi uluslararası toplum açısından daha fazla ön plana çıkmıştır. Yine de 1990'ların başından bugüne kadar hem yeni terörizmin ne olduğu ile ilgili hem de yeni terörizmin gerçekten yeni olup olmadığıyla ilgili bir çok akademik ve siyasi tartışma yaşanmıştır.

Yeni terörizm, kabaca bilgi çağında terör organizasyonlarının uğradığı örgütsel, stratejik ve teknolojik değişimini tanımlamaktadır[13] ve yeni terörizm ve bu terörizm tipinin getirdiği yeni dalga, geleneksel terörizmden niteliksel olarak farklıdır. Yeni terörizm kavramıyla ilgili farklı tanımlamalar yapılmasına rağmen bu farklı tanımlamalarda ortaya çıkan ortak noktalar; yeni terörizmde dini motivasyonun ön planda olması, ağ biçimde örgütlenme şekli, kitlesel zayiatlar oluşturacak eylemlerde bulunma ve bu örgütlerin kitle imha silahlarını kullanma yönündeki istekleri ve eğilimleri olarak özetlenebilir.[14]

3.1. Motivasyonun Değişmesi

Yeni terörizmi, geleneksel terörizmden ayıran en önemli farklılıklardan biri yeni terörist örgütlerin değişen motivasyonudur. Yeni terörizm türünde geleneksel terörizmin aksine seküler motivasyonlar yerine dini motivasyon ve dini inançlar ön plana çıkmaktadır.[15] Bu yüzden yeni terörizm açısından seküler siyasal programdan daha çok kutsal görev anlayışı merkezidir.[16] Yeni terörizmde, saldırıların meşrulaştırılmasında seküler söylemden ziyade dini söylemin ön plana çıkması terörizmin motivasyonlarında yaşanan paradigma kaymasını göstermesi açısından önemlidir. Gerek Irak, Afganistan, Pakistan, Çeçenistan gibi yerlerde ayaklanmaların dini içerikli olmaları gerekse de El-Kaide, IŞİD ve benzeri örgütler açısından mücadelenin, "inananlar" ile onların düşmanları arasındaki sonsuz savaş olarak tanımlanması, yeni terörizmin temel motivasyonunun geleneksel terörizmden önemli bir şekilde ayrıştığını göstermesi açısından önemlidir.[17]

---

[12] Roy Olivier, et al. "America and the New Terrorism: An Exchange," *Survival* 42, no. 2 (2000): 156.

[13] Ersun N. Kurtulus, "The 'New Terrorism' and its Critics," *Studies in Conflict & Terrorism* 34, no .6 (2011): 478.

[14] Kurtulus, 476.

[15] Alexander Spencer, "Sic [k] of the 'New Terrorism' Debate? A Response to Our Critics," *Critical Studies on Terrorism* 4, no. 3 (2011): 461.

[16] Antony Field, "The 'New Terrorism': Revolution or Evolution?," *Political Studies Review* 7, no. 2 (2009): 197.

[17] Olivier, et al., 167.

3.2. Örgütlenme Biçiminin Değişmesi

Yeni terörizmi yeni yapan önemli noktalardan bir diğeri örgütlenme biçimidir. Yatay ağlar biçiminde örgütlenen yeni terörist organizasyonlar, tek ve merkezi liderliğin, komutanın ve karargahın ön plana çıkmadığı hiyerarşik olmayan ve çoklu liderlik yapılarına sahiptirler.[18] Yeni terörizm örgütlenme açısından daha belirsizdir ve yapılanma, gevşek ağlardan ve hücrelerden oluşmaktadır. Başka bir ifadeyle yeni terörizm geleneksel terörizmin dikey örgütlenme modelinin aksine yatay örgütlenme biçimi uygulamaktadır.[19] Bu tip örgütlenmende ayrıca geleneksel terörizmin tek yönlü örgütlenmesinin aksine güç ve etkinlik de çok yönlüdür. Bu yüzden yeni terörizm açısından sadece yukarıdan aşağıya işleyen bir sistem yoktur, ayrıca aşağıdan yukarıya işleyen bir sistem de vardır.[20] Bu noktada da kendiliğinden ortaya çıkan yalıtışmış hücreler ve bireysel terörizm ön plana çıkmaktadır.[21] Başka bir ifadeyle, grup olmayan gruplar veya lidersiz direnişler olarak da tanımlanan yeni terörist örgütler, yeni tip örgütlenme ile merkezi idare ve kontrolden görece bağımsız olan bireyler ve grupların, esnek örgütlenmelerini sağlayabilmekte ve bu da bu tip örgütlerin tespit edilebilmelerini zorlaştırmaktadır.[22] Kısaca özetlemek gerekirse, küreselleşme ve teknolojinin yardımıyla da gevşek ağlar şeklinde örgütlenen bu gruplar, daha esnek ve şartlara daha uyarlanabilir bir kimliğe bürünmüştür. Bu ise geleneksel terörizmin aksine yeni terörist örgütlerin organizasyonlarının dağıtılmasını zorlaştırırken, terörizm tehdidini de küresel boyutlara taşımıştır.

3.3. Şiddetin Gelişigüzel Kullanılması

Yeni terörizmi geleneksel terörizmden ayıran bir diğer önemli nokta, şiddetin ayrım gözetmeksizin gelişigüzel kullanılması ve yüksek sayıda zayiat yaratmayı amaçlamasıdır. Bu tip örgütler, sadece çok sayıda kişinin izlemesini değil, ayrıca çok sayıda kişinin ölmesini de istemektedir.[23] Şiddetin sınırlandırılmasından yana olmayan bu örgütler için büyük çaplı eylemler, stratejilerinin önemli bir parçasıdır. Geleneksel terörizm açısından şiddet belirli siyasi hedeflere ulaşma amacıyla sınırlı bir şekilde kullanılmaktadır. Bu yüzden uygulanılacak şiddet daha iyi hesaplanırken rastgele şiddetin sebep

---

[18] Kurtulus, 478.
[19] Field, 198.
[20] Bruce Hoffman, "Rethinking Terrorism and Counterterrorism since 9/11," *Studies in Conflict and Terrorism* 25, no .5 (2002): 309.
[21] Kurtulus, 490.
[22] David Tucker, "What is New about the New Terrorism and How Dangerous is it?,"*Terrorism and Political Violence* 13, no. 3 (2001): 2.
[23] Hoffman, 306.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

olacağı yabancılaşma engellenmek istenir.[24] Diğer taraftan yeni terörizm, yıkımı bir araç olarak değil, başlı başına bir amaç olarak görmektedir.[25] Yeni terörizm açısından şiddet; diğer stratejik hesaplardan ayrı olarak bir topyekûn savaş, sembolik yıkım, cezalandırma ve intikam aracıdır.[26] Şiddetin ayırt etmeksiniz kullanılması, askeri ve devlete ait hedefler ile siviller arasındaki ayrımın ortadan kalkmasını da simgelemektedir. Bu yüzden şiddetin rastgele kullanılması, şiddet kullanmadaki yeteneklerden ve bu yeteneklerin sebep olduğu ölümlerden farklıdır.[27]

3.4.Kitle İmha Silahlarına Ulaşmadaki İsteğin Artması

Şiddetin rastgele ve gelişigüzel kullanılmasıyla da ilişkili olarak yeni terörizm açısından ortaya çıkan bir diğer farklılık, yeni terörist örgütlerin kitle imha silahlarına ulaşma ve bu silahları kullanma konusundaki niyetlerdir.[28] Geleneksel terörist örgütlerin kitle imha silahları ile ilişkileri daha sınırlıyken yeni terörizm için kitle imha silahları hedeflerin gerçekleşmesi için meşru bir araç olarak görülmektedir. Yeni terörizmin geleneksel terörizme kıyasla toplum görüşünü daha az dikkate alması da bu isteği kolaylaştırmaktadır. Yeni terörizm ile birlikle özellikle düşmanın yok edilmesi ve aşağılanması noktasında azami etkiye sahip olacağı düşünülen kitle imha silahlarına ulaşma isteği, terörist örgütler açısından rasyonel bir istek haline dönüşmüştür.[29]

3.5. Yeni Terörizmin Ayırt Edici Diğer Özellikleri

Yukarıda bahsedilen ve bir çok yeni terörizm tanımlamasında ön plana çıkan ortak noktaların ötesinde, yeni terörizm kavramını açıklamak için yukarıda bahsedilen ortak noktalarla da yakından ilişkili olan başka farklılıklara dikkat çekilmektedir. Bunlardan birincisi, geleneksel terörizmde görünen devlet desteği ve sponsorluğunun yeni terörizm tipinde görünmemesidir.[30] Yeni tip örgütler, devletlere bağlı olmaktan daha çok dini veya uluslararası ağlara bağlılar. Bu yüzden El-Kaide veya IŞİD gibi örgütler üzerinden tanımlanan yeni terörizm, dini motivasyona sahip, ulus üstü,

---

[24] Daniel Benjamin ve Steven Simon, "America and the New Terrorism," *Survival* 42, no. 1 (2000): 65-66.
[25] Cremer, McConnell ve Archer, 544.
[26] Field, 199.
[27] Kurtulus, 486.
[28] Jeroen Gunning ve Richard Jackson, "What's so 'Religious' about 'Religious Terrorism'?," *Critical Studies on Terrorism* 4, no. 3 (2011): 372.
[29] Steven Simon ve Daniel Benjamin, "The Terror," *Survival* 43, no. 4 (2001): 11.
[30] Benjamin ve Simon, "America and the New Terrorism," 66.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

devletsiz ve İslami olarak tanımlanmaktadır.[31] Bir diğer ayrım noktası, yeni terörizm ile küreselleşme ve teknoloji arasındaki ilişkidir. Bu örgütlerin mensupları, küreselleşmenin de etkisiyle kozmopolit ve yerinden edilmiş kişilerden oluşmaktadır.[32] Ayrıca yeni terörist örgütler, kürenin bir çok ülkesinde faaliyet göstermekte ve ileri teknolojinin nimetlerinden faydalanmaktadır. Bu yüzden yeni terörizm, küresel ve yüksek teknoloji bir terörizm türüdür.[33] Üçüncüsü, yeni terörist örgütler, müzakere etme ve anlaşmaya varma konusunda geleneksel terörizm anlayışından farklılaşmaktadır. Geleneksel terörizmde siyasal hedefler daha esnek ve açık iken yeni terörizm açısından amaçlar ve hedefler uzlaşılmaz ve mutlaktır. Yeni terörizm müzakere masasına oturmak yerine o masayı yok edip yerine bambaşka bir masa koymayı hedeflemektedir.[34] Dördüncüsü, yeni terörizm açısından taleplerde değişim ve artış görülmektedir. Geleneksel terörizmin amaçları ve talepleri daha yerel ve sınırlı iken yeni terörizmin talepleri küresel boyuttadır.

Her ne kadar yeni terörizm açısından öne çıkan bu özellikler farklı şekillerde veya seçici olarak daha önceki dönemlerde uygulanmış olsa da yeni terörizm açısından önemli olan, bu özelliklerin yeni ve baskın trendler oluşturmasıdır. Bu yüzden yeni terörizm tanımlamasında yeni terörizmin bileşenlerinin ilk defa kullanılması değil, bu bileşenlerin, birlikte ve artan bir şekilde her yerde kullanılan yöntemler olarak düşünülmesi gerekir.[35] Bir diğer ifadeyle, yeni terörizm açısından bileşenlerinin faaliyet alanının ve sıklığının artması, yeni terörist örgütlerin faaliyetlerinin bir çok ülkede meydana gelmesi ve grup mensuplarının özelliklerini belirleyen baskın noktaların oluşması, yeni terörizmi yeni yapan faktörlerdir.[36]

Özetle, yeni terörizm açısından dini içerik ve motivasyonun artması, şahadet kavramının ve koordineli atakların daha fazla kullanılması, terör ağlarının artması, örgütlerin uyguladıkları yöntemlerin daha ölümcül hale gelmesi, faaliyet alanlarının artması, teknoloji kullanımının daha sık olması, kitle imha silahlarına ulaşma istekleri, yeni terörizmin ayırt edici özellikleri

[31] Cremer, McConnell ve Archer, 544.
[32] Olivier, et al., 160.
[33] Robinson A. Grover, "The New State of Nature and the New Terrorism," *Public Affairs Quarterly* (2002): 133.
[34] Frank J. Cilluffo ve Jack Thomas Tomarchio, "Responding to New Terrorist Threats," *Orbis* 42, no. 3 (1998): 441.
[35] Kurtulus, 482.
[36] Kurtulus, 484.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

olarak özetlenebilir.[37] Tüm bu ayırt edici özellikler ise ilan edilmiş niyetlerde ve uygulanan taktiklerde görünmektedir.[38]

4. TOPLUMSAL İNŞACILIK AÇISINDAN YENİ TERÖRİZM

Toplumsal inşacılık açısından yeni terörizm bir kurgudur ve toplumsal olarak inşa edilir. Bir aktör için terörist olarak görünen başka bir aktör için özgürlük savaşçısı olarak görünmektedir ve bu tip bir ayrım farklı kimlik inşalarından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden yeni terörizm, birey ve devletler tarafından inşa edilir ve yeni terörizm de toplumsal bir gerçek olarak sübjektif anlayışa ve kurumlara ihtiyaç duyar. Toplumsal inşacılık açısından yeni terörizmin var olup olmamasından daha çok ben ve öteki arasındaki ilişki ve fikirlerin yeni terörizmde oynadığı rol ön plana çıkan noktalardır. Bu yüzden toplumsal inşacılık hem yeni terörizmin sahip olduğu motivasyonunun kaynağını açıklamada hem de yeni terörist örgütlerin sahip olduğu manişeist anlayışını anlamlandırmada kuvvetlidir.

Toplumsal inşacılık özellikle yeni terörizmin ideolojik boyutunu anlamlandırma açısından ön plana çıkmaktadır. Bu örgütler için amaç sadece eski düşünceleri yok etmek değil, eski düşünceleri yenileri ile değiştirmektir.[39] Bunun yanında, yeni terörizm için ideoloji ve fikirler, şiddetin temel motivasyonu ve meşruiyetini oluşturmaktadır.[40] Bu yüzden de yeni terörist örgütlerin uyguladıkları şiddetin fikirler üzerinden incelenmesi gerekir.

Toplumsal inşacılık açısından ben ve öteki arasındaki ilişki de yeni terörizmi anlamlandırma açısından önemlidir. Yeni terörizmde ben ile öteki ve kutsanmış olanla lanetli olan arasındaki ayrım daha nettir ve amaç lanetli olanın yok edilmesidir.[41] Bu yüzden de yeni terörist örgütler, dünya politikasını bir çeşit medeniyetler çatışması olarak görme eğilimindedir ve kendilerini büyük güçlerin karşısında konulmaktadırlar.[42]

Toplumsal inşacılığın, yeni terörizmi açıklama konusunda kimliklere yaptığı vurgu yeni terörizmi anlama adına önemlidir. Özellikle El-Kaide ve

---

[37] Eric E. Otenyo, "New Terrorism: Toward An Explanation of Cases in Kenya,"*African Security Studies* 13, no .3 (2004): 76.
[38] Kurtulus, 493.
[39] David Martin Jones ve M. L. R. Smith, "Beyond Belief: Islamist Strategic Thinking and International Relations Theory," *Terrorism and Political Violence* 22, no. 2 (2010): 248.
[40] Jones ve Smith, 244.
[41] Tucker, 3.
[42] Marc Lynch, "Al-Qaeda's Constructivist Turn," *Praeger Security International: Terrorism, Homeland Security, Strategy* (2006): 1, Erişim Tarihi: 13 Eylül 2018, http://www.marclynch.com/wp-content/uploads/2011/03/Al-Qaedas-Constructivism.pdf

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

benzeri örgütler, İslami kimliği yüceltmeyi ve bu doğrultuda tüm Müslümanların çıkarlarını tanımlamayı ve İslami siyaset için gerekli olan normatif bir dünyayı kurgulamayı amaçlamaktadır.[43] Bu hedefe ulaşmak için ulus ve devlet ötesi İslami bir kimliğin inşası sürecinde yeni teknolojinin yardımıyla da birey seviyesinde kimliklerin dönüşümünü hedeflemektedir.[44]

4.1.Toplumsal İnşacılık ve Yeni Terörizmin Öne Çıkan Özellikleri

Toplumsal inşacılık, terörizm ve yeni terörizm açısından genel olarak fikirlerin önemine, yeni kimliklerin sebep olduğu dönüşümlere ve ben ile öteki arasındaki ilişkinin yeniden kurgulanmasına dikkat çekerken yeni terörizm açısından ön plana çıkan yeni özelliklerde de benzer noktalara dikkat çekmektedir.

Yeni terörizm açısından toplumsal inşacılığın en çok dikkat çektiği özellik, yeni terörist örgütlerin yaşadığı motivasyon değişimidir. Başta El-Kaide ve IŞİD gibi örgütler olmak üzere yeni terörist örgütlerin kimlik inşasına odaklanan toplumsal inşacı yaklaşım, fikirlerin yaşanan dönüşümdeki etkilerine odaklanmaktadır. Yeni terörist örgütler açısından ön plana çıkan dini fikirlere bağlılık, dini kimliğin yüceltilmesi, bireysel inanç ve imanın önemi ve manişeist anlayışa yaptığı vurgu; yeni terörizmin yaşadığı motivasyon değişimini göstermesi açısından toplumsal inşacı kuramı güçlü kılmaktadır.

Yeni terörist örgütlerin örgütlenme biçiminde yaşadığı dönüşüm açısından toplumsal inşacılık, ben ile öteki arasındaki ilişkiye dikkat çekmektedir. Ötekinin yakındaki düşman yerine uzaktaki düşman olarak yeniden tanımlanması, yeni terörist örgütlerin hem küresel ölçekte hem de daha esnek ve ağ şeklinde örgütlenmelerini getirmiştir. Bir başka ifadeyle, ideal düzene ulaşmanın yakın düşmanı yenmek yerine uzak düşmanı yenmekle elde edileceğine dair dönüşüm, ben ve öteki arasındaki ilişkinin yeniden kurgulanmasına ve bu da yeni terörizmin çatışma alanının yerelden tüm küreye yayılmasına sebep olmuştur.[45]

Toplumsal inşacılığın yeni terörizm açısından en çok ön plana çıkardığı noktalardan bir diğeri yeni terörizmin şiddet ile olan ilişkisidir. Toplumsal inşacılık açısından şiddetin gelişigüzel kullanılması, yeni terörist örgütlerin kimlikleri ve dünya görüşleriyle ilgilidir. Yeni terörizme göre dünyanın

---

[43] Janani Krishnaswamy, "How Does Terrorism Lend Itself to Constructivist Understanding?," E-International Relations Students, 18 Eylül 2012/Erişim Tarihi: 11 Eylül 2018, https://www.e-ir.info/2012/09/18/how-does-terrorism-lend-itself-to-constructivist-understanding/

[44] Lynch, "Al-Qaeda's Constructivist Turn,"

[45] Lynch, "Al-Qaeda's Constructivist Turn,"

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
kurtarılması imkansızdır.[46] Bu yüzden yeni terörizm, imtiyaz elde etmeyi veya sınırlı dönüşümü sağlamak yerine topyekûn dönüşümü amaçlamaktadır. Bu doğrultuda da şiddet bir araç değil, bir amaçtır.[47] Şiddetin amaç olması ise kutsal bir yaptırım anlayışından kaynaklanmaktadır. Şiddet konusundaki bu dönüşüm, yeni terörizmin yaşadığı motivasyon dönüşümüyle doğrudan ilgilidir. Dinin temel motivasyon haline gelmesi, yeni terörist örgütlerin mücadelelerini kutsal olarak görme eğilimlerini arttırmıştır. Mücadelelerini ahlaki düzenin yeniden kurulması olarak gören bu tip örgütlerde, düşmanın yok edilmesi önemli bir amaç haline gelmiştir.[48] Böyle bir anlayış da şiddetin sınırlandırılmasını engellemektedir. Kısacası toplumsal inşacılık açısından şiddetin yeni terörist örgütler tarafından gelişigüzel kullanılması, değişen taktiklerden daha çok yeni örgütlerin fikirlerinden ve dünyayı algılama biçimlerinden kaynaklanmakta ve ortaya çıkan motivasyon değişimi, şiddetin kullanılması konusunda geleneksel terörizminden farklılaşmaya sebep olmaktadır.

Toplumsal inşacılık, yeni terörizmin kitle imha silahlarıyla ilişkisine çok fazla değinmemekte, terörist örgütlerin yaşadığı fikri dönüşüm ve şiddetin amaç haline gelmesi üzerinden dolaylı bir şekilde kitle imha silahlarıyla yeni örgütlerin ilişkisine bakmaktadır. Toplumsal inşacılık açısından kitle imha silahlarının kullanımı konusundaki istek tıpkı şiddetin gelişigüzel kullanılmasında olduğu gibi yeni terörist örgütlerin manişeist dünya görüşleriyle ve ideal düzenle ilgilidir ve temel olarak motivasyonun değişmesi ve şiddetin gelişigüzel kullanılması kitle imha silahlarına ulaşmadaki isteği arttıran özelliklerdir.

4.2.Toplumsal İnşacılık ve Terörle Mücadele

Toplumsal inşacılık açısından savaş ve terörle mücadelenin de dahi olduğu siyasi şiddetin tüm çeşitleri, kültür ve kimlik tarafından inşa edilir. Bu yüzden toplumsal inşacılık, terörle mücadeleyi tamamen objektif bir gerçeklik olarak algılanmasını reddeder. Terörle mücadele maddi gerçeklikten bağımsız değildir ve ortada somut eylemlerin ve politikaların olduğu gerçeklik mevcuttur fakat terörle mücadele de terörizm gibi kimlik ile ilişkilidir[49] ve

[46] Cremer, McConnell ve Archer, 544.
[47] Field, 199.
[48] David Schild, "Constructivism as a Basis for Understanding Transnational Terrorism: The Case of Al Qaeda" (Yüksek Lisans Tezi, University of Johannesburg, 2011), 68.
[49] Alexander Spencer, "The Social Construction of Terrorism: Media, Metaphors and Policy Implications," *Journal of International Relations and Development* 15, no. 3 (2012): 394.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

toplumsal olarak inşa edilir.[50] Terörle mücadelenin kimlik ve kültüre bağımlı olmasından dolayı toplumsal yapılar içerisindeki fikirler, hangi politikaların kabul edilebilir ve makul olduğunu belirler.[51] Toplumsal inşacılık ayrıca yeni terörizmde olduğu gibi terörle mücadelede de ben ile öteki arasındaki ilişkiye dikkat çekmektedir. Ben ve öteki arasında yapılan ayrım ve ilişki, aktörler için tehdit algılamasını doğrudan etkilemekte[52] ve en uygun davranışın ve cevabın ne olduğunu belirlemektedir.

Toplumsal inşacılık açısından farklı terörle mücadele stratejileri maddi farklılıklardan kaynaklanmamaktadır. Sadece askeri yeteneklere odaklanmak ve sistem seviyesinde analizlerde bulunmak, terörle mücadele stratejilerindeki farklılıkları anlamamızı engeller. Toplumsal inşacılık için farklı terörle mücadele stratejileri, tehdidin nasıl inşa edildiğiyle, kurumsallaşmış pratiklerle ve ben ile öteki arasındaki ayrımla açıklanabilir.[53] Hem tehdidin hem de tehditle mücadelenin toplumsal olarak inşa edilmesi ise benzer maddi kapasitelere sahip olan devletlerin, yeni terörizme karşı farklı siyasalar geliştirmelerine sebep olur.[54] Yeni terörizm sorununu; savaş, suç, hastalık veya istenmeyen bir kötülük olarak tanımlamak farklı terörle mücadele stratejileri oluştururken, bu stratejileri etkileyen toplumsal yapılar, diğer mücadele seçeneklerini dışarda bırakmaktadır.[55] Bu da fikirlerin, normların ve kimliklerin oluşturduğu kuvvetli toplumsal yapıların, aktörlere seçim yapma konusunda izin verici veya engelleyici etkiye sahip olduklarını göstermektedir.

Terörle mücadele kapsamında örneğin ABD ve Avrupa yeterli güç kapasitelerine sahip olmalarına rağmen farklı stratejiler yürütmüş ve farklı terörle mücadele yöntemlerini bu aktörlerin tehdit algılamaları, ben ile öteki arasındaki ilişki ve kurumsallaşmış pratikler etkilemiştir. ABD, 9/11 saldırılarını bir savaş ve dış tehdit olarak algılanmış ve bu yüzden de terörist tehdide askeri yöntemlerle cevap vermiştir. Özellikle Afganistan ve Irak'a yapılan askeri müdahaleler, terörizm ile mücadelenin askeri kuvvete dayanacağını gösterirken[56] IŞİD ile mücadelede de askeri yöntemler önceliğini

---

[50] Krishnaswamy, "How Does Terrorism Lend Itself to Constructivist Understanding?,"

[51] Richard Jackson, "Culture, Identity and Hegemony: Continuity and (the lack of) Change in US Counterterrorism Policy from Bush to Obama," *International Politics* 48, no .2 (2011): 392.

[52] David L. Rousseau ve Rocio Garcia-Retamero, "Identity, Power, and Threat Perception A Cross-National Experimental Study", *Journal of Conflict Resolution* 51,no. 5 (2007): 744.

[53] Katzenstein, 736.

[54] Katzenstein, 733.

[55] Spencer, "The Social Construction of Terrorism: Media, Metaphors and Policy Implications," 394.

[56] Katzenstein, 737.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
korumuş ve ABD, terörizme karşı "savaş" stratejisini sürdürmüştür. Fakat başta Almanya olmak üzere kıta Avrupası terörizmi bir suç olarak inşa etme eğilimi göstermiş, yeni terörizmi besleyen ekonomik ve sosyal yapılara dikkat çekmiştir. Bu yüzden de terörle mücadele stratejisinde suç ile mücadele anlayışı ön plana çıkmış ve çözüm olarak hukuki önlemlere vurgu yapılmıştır.[57] Ben ile öteki arasındaki ilişki bağlamında 9/11 saldırıları sonrası ABD yönetimi durumu, iyinin şeytanla savaşı şeklinde betimlemiş ve Manişeist dünya görüşü, ABD'nin terörle mücadele stratejisini etkilerken kıta Avrupası'ndaki ben ile öteki arasındaki ayrım, ABD örneğindeki kadar keskin olmamıştır.

Toplumsal inşacılık açısından aktörlerin terörle mücadele stratejilerini etkileyen bir diğer faktör, aktörlerin kurumsallaşmış pratikleridir. Daha önceki sıcak savaş ve soğuk savaş pratikleri, terörizm tehdidine karşı ABD'yi askeri güç ile cevap verme noktasına itmiştir.[58] Bu kurumsallaşmış pratik ise sadece Bush yönetimini değil, ayrıca Obama ve Trump yönetimlerini de doğrudan etkilemiş ve 2001 sonrası terörle mücadele araçları değişse de terörle mücadele stratejisi, yani terörizme karşı savaş stratejisi devam etmiştir.[59] Diğer taraftan kıta Avrupası kurumsal normların etkisiyle terörle mücadele konusunda çok taraflı kurumları uluslararası platformda ön plana çıkarırken ABD'nin ben ve öteki arasında kurguladığı manişeist yaklaşımı da belirli ölçülerde reddetmiştir.[60]

Özetlemek gerekirse, gerek terörizmi gerekse de terörizmle mücadeleyi, grupların ve devletlerin şiddet kullanımını nasıl algıladıkları, toplumların güvensizliği nasıl tanımladıkları ve tehditlerin siyasi olarak nasıl inşa edildikleri gibi toplumsal süreçler belirler. Bu yüzden toplumsal inşacılık açısından ben ve öteki arasındaki ayrım ve kurumsal normlar ve fikirler, devletlerin yeni terörizme karşı uyguladıkları farklı terörle mücadele stratejilerini açıklamada maddi kapasitelerden ve tehdidin doğasından daha önce gelmektedir. Daha doğrudan ifade etmek gerekirse, toplumsal inşacılığın genel yaklaşımına uygun bir biçimde yeni terörizm ve terörle mücadelede maddi gerçeklik önemli olsa da fikirlerin bu maddi gerçekliklere kazandırdıkları anlam daha önemlidir.

[57] Katzenstein, 733.
[58] Katzenstein, 755.
[59] Jackson, 392.
[60] Katzenstein, 736.

5. SONUÇ

Yeni terörizm, Soğuk Savaş'ın bitişi sonrası görünür olan ve 9/11 sonrası iyice popülerleşen bir kavramdır. Bu yüzden de yeni dönemin en önemli tehditlerinden biridir. Özellikle 2011 sonrası başta Orta Doğu olmak üzere dünyanın bir çok yerinde faaliyetlerini arttıran yeni terörist örgütler, uluslararası ilişkilerin gündemini uzun süredir işgal etmektedir. Böyle bir gündemde yeni terörizmin ne olduğu, hangi özelliklerinden yeni olduğu ve bu tehditle nasıl mücadele edilmesi gerektiği gibi sorular uluslararası ilişkilerin önemli soruları haline gelmiştir. Yeni terörizmin ayırt edici özelliklerine bakıldığında bu özelliklerin farklı zaman dilimlerinde farklı aktörler tarafından uygulandığı görülmektedir. Fakat yeni terörizmi yeni yapan şey, yeni terörizmin özelliklerinin bir arada baskın ve yaygın bir şekilde kullanılmasıdır. Bir diğer ifadeyle yeni terörizmin, yeni bir trend veya dalga oluşturmasıdır. Yeni terörizmin ayırt edici özellikleri kabaca dini motivasyonun öne çıkması, hiyerarşik örgütlenme biçimi yerine adem-i merkeziyetçi örgütlenmenin yaygınlaşması, şiddetin gelişigüzel kullanılması ve kitle imha silahlarına ulaşma konusundaki istek şeklinde özetlenmektedir. Bunun yanında özellikle Soğuk Savaş sonrası her kavramın dönüşümünde rol oynayan küreselleşme ve teknolojinin terörizme etkileri, yeni terörizmi önceki benzerlerinden ayıran diğer önemli faktörler haline gelmiştir.

Fakat gerek yeni terörizm gerekse terörle mücadele kuram bağımlı kavramlardır. Yeni terörizm ve terörle mücadele konularında ön plana çıkan toplumsal inşacı yaklaşım terörizm açısından fikirlerin önemine, kimliklerin çıkarları nasıl dönüştürdüğüne, yapı ile fail ve ben ile öteki arasındaki ilişkiye odaklanmaktadır. Toplumsal inşacılık terörizm ve terörle mücadele yöntemlerinin nasıl toplumsal olarak inşa edildiğini açıklamaya çalışırken yeni terörizmin ayırt edici özelliklerinden terörist örgütlerin yaşadığı motivasyonun değişimini ve şiddetin gelişigüzel kullanılmasını ön plana çıkarmış, bu örgütlerin yatay örgütlenmeleri ve kitle imha silahlarına ulaşma konusundaki istekleri konularınaysa dolaylı yoldan katkıda bulunmuştur.

Kaynakça

Benjamin, Daniel ve Steven Simon. "America and the New Terrorism." *Survival* 42, no. 1 (2000): 59-75.

Bozdağlıoğlu, Yücel. "Constructivism and Identity Formation: An Interactive Approach." *Uluslararası Hukuk ve Politika* 3, no. 11 (2007): 121-144.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
Cilluffo, Frank J. ve Jack Thomas Tomarchio. "Responding to New Terrorist Threats." *Orbis* 42, no. 3 (1998): 439-451.

Cremer, Douglas J. Will McConnell ve Emerald M. Archer. "Plus ça Change, Plus C'est la Même Chose: The 'New' Terrorism." *The European Legacy* 19, n. 5 (2014): 543-555.

Field, Antony. "The 'New Terrorism': Revolution or Evolution?" *Political Studies Review* 7, no. 2 (2009): 195-207.

Grover, Robinson A. "The New State of Nature and the New Terrorism." *Public Affairs Quarterly* (2002): 125-141.

Gunning, Jeroen ve Richard Jackson. "What's so 'Religious' about 'Religious Terrorism'?." *Critical Studies on Terrorism* 4, no .3 (2011): 369-388.

Gülseven, Enver. "Identity Security and Turkish Foreign Policy in the Post-Cold War Period: Relations with the EU, Greece and the Middle East." Doktora Tezi, Brunel University, 2010.

Hoffman, Bruce. "Rethinking Terrorism and Counterterrorism since 9/11." *Studies in Conflict and Terrorism* 25, no .5 (2002): 303-316.

Hopf, Ted. "The Promise of Constructivism in International Relations Theory," International Security 23, no. 1 (1998): 171-200.

Jackson, Richard. "Culture, Identity and Hegemony: Continuity and (the lack of) Change in US Counterterrorism Policy from Bush to Obama." *International Politics* 48, no .2 (2011): 390-411.

Jones, David Martin ve M. L. R. Smith. "Beyond Belief: Islamist Strategic Thinking and International Relations Theory." *Terrorism and Political Violence* 22, no. 2 (2010): 242-266.

Katzenstein, Peter J. "Same War-Different Views: Germany, Japan, and Counterterrorism." *International Organizations* 57, no. 4 (2003): 731-760.

Krishnaswamy, Janani. "How Does Terrorism Lend Itself to Constructivist Understanding?" E-International Relations Students. 18 Eylül 2012/Erişim Tarihi: 11 Eylül 2018. https://www.e-ir.info/2012/09/18/how-does-terrorism-lend-itself-to-constructivist-understanding/

Kurtulus, Ersun N. "The 'New Terrorism' and its Critics." *Studies in Conflict & Terrorism* 34, no .6 (2011): 476-500.

Lynch, Marc. "Al-Qaeda's Constructivist Turn." *Praeger Security International: Terrorism, Homeland Security, Strategy* (2006): 1-26. Erişim Tarihi: 13 Eylül 2018. http://www.marclynch.com/wp-content/uploads/2011/03/Al-Qaedas-Constructivism.pdf

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
Olivier, Roy, B. Hoffman R Paz, S. Simon ve D. Benjamin. "America and the New Terrorism: An Exchange." *Survival* 42, no. 2 (2000): 156-172.

Otenyo, Eric E. "New Terrorism: Toward An Explanation of Cases in Kenya."*African Security Studies* 13, no .3 (2004): 75-84.

Rathbun, Brian. "A Rose by any Other Name: Neoclassical Realism as the Logical and Necessary Extension of Structural Realism." *Security Studies* 17, no. 2 (2008): 294-321.

Rousseau, David L. ve Rocio Garcia-Retamero. "Identity, Power, and Threat Perception A Cross-National Experimental Study." *Journal of Conflict Resolution* 51,no. 5 (2007): 744-771.

Schild, David. "Constructivism as a Basis for Understanding Transnational Terrorism: The Case of Al Qaeda." Yüksek Lisans Tezi, University of Johannesburg, 2011, 68.

Simon, Steven ve Daniel Benjamin. "The Terror." *Survival* 43, no. 4 (2001): 5-18.

Spencer, Alexander. "Sic [k] of the 'New Terrorism' Debate? A response to Our Critics." *Critical Studies on Terrorism* 4, no .3 (2011): 459-467.

Spencer, Alexander. "The Social Construction of Terrorism: Media, Metaphors and Policy Implications." *Journal of International Relations and Development* 15, no. 3 (2012): 393-419.

Tucker, David. "What is New about the New Terrorism and How Dangerous is it?"*Terrorism and Political Violence* 13, no. 3 (2001): 1-14.

Weinberg, Leonard, Ami Pedahzur ve Sivan Hirsch-Hoefler. "The Challenges of Conceptualizing Terrorism." *Terrorism and Political Violence* 16, no .4 (2004): 777-794.

Wendt, Alexander. "Constructing International Politics." *International Security* 20, no. 1 (1995): 71-81.

Wendt, Alexander. "The Agent-Structure Problem in International Relations." *International Organizations* 41, no. 3 (1987): 335-370.

Wendt, Alexander. *Social Theory of International Politics.* Cambridge: Cambridge University Press, 1999.

Summary

The concept of new terrorism became an important discussion both in security studies and in International Relations after 1990. There has been considerable debate over the new terrorism, which became more popular concept after 9/11, and the novelty of the new terrorism and if it is novel, the distinctive features of it are frequently discussed. In the light of these

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ
discussions, the distinctive features of the new terrorism are described as the increasing religious motivation of the terrorist organizations, horizontal and networked organizational structure at the global level, use of violence indiscriminately, and increasing willingness to obtain weapons of mass destruction by the terrorist organizations. Moreover, the effects of globalization and technology have also been shown as important factors that distinguish the new terrorism from its previous counterparts. In addition, for new terrorist organizations compared to the traditional terrorism, violence is an end rather than the means for achieving objectives. The demands of them are irreconcilable, and the means to achieve their aims are more lethal and destructive. Due to the global and individual-based character of the new terrorism, identification of and fight against it is also more difficult. In short, the new terrorism that has been visible since the 1990s is qualitatively different from traditional terrorism, and its differences are evident in their declared intentions and deployed tactics.

The concept of new terrorism like other concepts is theory laden and theoretical debates are important part of the new terrorism. The constructivist International Relations approach is one of the main theories that interests in terrorism, new terrorism and counter terrorism and has made crucial contributions to terrorism studies. Generally, social constructivism makes emphasis over the role of ideas, importance of identities and mutual construction of agent and structure. In terms of new terrorism, social constructivism focuses on how new terrorism is socially constructed and the effects of ideas, identities and the relationship between the self and other on the new terrorist organizations. According to social constructivism, new ideas and identities mainly resulted in the change of motivations of new terrorist organizations, new conceptualization of relations between the self and other contributed to the changing organizational structure of these organizations and the identity of these organizations affected the use and level of violence deployed by them and their willing to obtain weapons of mass destruction. Social constructivism argues that counter-terrorism practices are also socially constructed as all other forms of political violence. That is why, in terms of counter terrorism, it focuses on the role of ideas on new counter terrorism measures, threat perception of the states and institutionalized practices as the effect of national and international structures over the agents.